

David Baldacci

Verlos ons van het kwaad

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

•1•

De zesennegentigjarige man zat in zijn comfortabele fauteuil en genoot van een boek over Jozef Stalin. Geen enkele gewone uitgever had iets met het manuscript vol misvattingen te maken willen hebben, want de auteur liet zich van begin tot eind alleen maar lovend uit over de sadistische Sovjetdictator. Toch sprak de positieve visie op Stalin die uit dit in eigen beheer uitgegeven boek naar voren kwam de oude man bijzonder aan. Hij had het rechtstreeks van de schrijver gekocht, kort voordat die in een psychiatrische inrichting was opgenomen.

Er stonden geen sterren boven het grote landgoed van de oude man, want van de nabijgelegen oceaan kwam juist een onweersbui opzetten. Hoewel hij rijk was en in grote luxe leefde, had hij betrekkelijk weinig voor zichzelf nodig. Hij droeg een tientallen jaren oude, verbleekte trui en een overhemd waarvan de knoopjes waren dichtgemaakt tot op zijn vlezige hals, die een en al kwabben was. Zijn goedkope broek hing flodderig om zijn skeletachtige, onbruikbare benen. De regen trommelde inmiddels hypnotisch op het dak en hij kroop nog wat behaaglijker in zijn stoel weg, blij dat hij zich kon verdiepen in de geest en loopbaan van een krankzinnige, de moordenaar van tientallen miljoenen mensen die de pech hadden gehad onder zijn wrede vuist te leven.

Nu en dan lachte de oude man om iets wat hij las, in elk geval om de beschrijvingen van gruwelen, en hij knikte instemmend bij passages waarin discipelen van Stalin tot in bijzonderheden uiteenzetten hoe alle burgerrechten de kop werden ingedrukt. In het monster van Moskou zag hij de leiderschapskwaliteiten die een land nodig had om sterk te worden en de hele wereld te laten beven van angst. Hij schoof zijn bril met dikke glazen omlaag en keek op zijn horloge. Bijna elf uur. Het beveiligingssysteem ging precies om negen uur aan. Elke deur, elk raam werd professioneel in de gaten gehouden. Zijn fort was veilig. Er klonk een donderslag, en tegelijkertijd flikkerden de lichten. Ze sputterden nog twee keer en waren toen uit. In de elektronikakamer op de begane grond waren de back-upbatterijen van het beveiligingssysteem verwijderd, zodat het systeem niet meer werkte zodra de stroom uitviel. Van het ene op het andere moment waren de deuren en ramen niet meer beveiligd. Tien seconden later sloegen de grote noodgeneratoren aan. De elektrische stroom kwam weer op gang en het beveiligingssysteem was weer volledig actief. Maar in die tien seconden was er een raam opengegaan. Een hand was vlug naar buiten gestoken en had de digitale camera opgevangen die van beneden naar boven werd gegooid. Een seconde

voordat het beveiligingssysteem weer werkte, ging het raam dicht en op slot.

De oude man, die totaal niets vermoedde, wreef gedachteloos over zijn kale hoofd, waarvan de huid bespikkeld was met korstjes en vlekjes van de zon. Zijn gezicht was al jaren eerder onder invloed van de zwaartekracht vervallen tot een rommelig hoopje weefsel dat zijn ogen, neus en mond zozeer omlaag trok dat het leek of hij altijd kwaad keek. Wat er nog over was van zijn lichaam verkeerde in een soortgelijke staat van verval. Tegenwoordig had hij andere mensen nodig om zelfs de eenvoudigste dingen te doen. Maar hij was tenminste nog in leven, terwijl veel van zijn wapenbroeders, misschien wel allemaal, gestorven waren, en nog vaak door geweld ook. Dat maakte hem kwaad. De geschiedenis liet zien dat inferieure mensen altijd jaloers waren op degenen die tot grotere dingen in staat waren dan zijzelf.

Ten slotte legde hij zijn boek neer. Op zijn leeftijd kon hij volstaan met drie of vier uur slaap, maar die had hij nu dan ook nodig. Hij liet zijn verzorgster komen door op de blauwe knop te drukken van het ronde apparaatje dat hij aan zijn hals had hangen. Dat had drie knoppen, een voor de verzorgster, een voor zijn arts en een voor de bewaking. Hij had vijanden en kwalen, maar de verzorgster had hij alleen voor zijn plezier.

De vrouw kwam binnen. Barbara had blond haar en droeg een strakke witte minirok en een tanktopje dat hem een royaal zicht op haar borsten bood toen ze zich bukte om hem in zijn rolstoel te helpen. Toen hij haar in dienst had genomen, was het een van zijn voorwaarden geweest dat ze kleding zou dragen die veel van haar lichaam liet zien. Oude, rijke, perverse mannen konden doen wat ze wilden. Hij drukte zijn gerimpelde gezicht tussen haar zachte borsten en liet het daar. Toen haar sterke armen hem op de brede zitting tilden, gleed zijn hand onder haar rok. Zijn vingers gleden over de achterkant van haar stevige dijen, tot ze haar billen aanraakten. Toen gaf hij een harde kneep in elke bil. Daarbij kreunde hij zacht van waardering. Barbara reageerde niet, want ze werd goed betaald om zijn handtastelijkheden te verdragen.

Ze duwde hem naar de lift, en daarmee gingen ze samen naar zijn slaapkamer. Ze hielp hem zich uit te kleden en keek daarbij zo min mogelijk naar zijn vervallen lichaam. Zelfs met al zijn rijkdom kon hij haar niet dwingen naar zijn naaktheid te kijken. Tientallen jaren geleden zou ze beslist naar hem hebben gekeken en ook veel meer voor hem hebben gedaan. Als ze in leven wilde blijven. Nu werd hij als een klein kind in zijn pyjama geholpen. De volgende morgen zou hij worden gewassen en gevoerd, opnieuw als een baby in plaats van een man. De cirkel was rond. Van wieg tot wieg en dan naar het graf.

‘Kom bij me zitten, Barbara,’ beval hij. ‘Ik wil naar je kijken.’ Hij zei dat alles in het Duits. Dat was de andere reden waarom hij haar in dienst had genomen: ze sprak zijn moedertaal. Er waren er hier niet veel die dat konden.

Ze ging zitten, sloeg haar lange, gebruinde benen over elkaar en legde haar handen op haar schoot. Nu en dan glimlachte ze naar hem, omdat ze daarvoor betaald werd. Ze zou hem dankbaar moeten zijn, vond hij, want als ze niet in dit imposante huis werkte, waar ze weinig taken en veel vrije tijd had, zou ze zich in de straten van het nabijgelegen Buenos Aires moeten prostitueren voor een paar centen per dag.

Ten slotte maakte hij een vluchtig handgebaar. Ze stond meteen op en deed de deur achter zich dicht. Hij leunde in de kussens achterover. Waarschijnlijk zou ze naar haar kamer gaan, haar kleren uittrekken, onder de douche gaan staan en hard genoeg boenen om het vuil van zijn aanrakingen weg te krijgen. Hij grinnikte zacht om dat idee. Zelfs als verschrompelde oude man had hij nog enig effect op mensen.

Hij herinnerde zich levendig hoe hij in zijn glorie tijd een kamer binnen liep en de hakken van zijn kniehoge officierslaarzen op de betonnen vloer liet klakken. Alleen al dat geluid had golven van angst door het hele kamp gejaagd. Dát was nog eens macht geweest. Elke dag weer had hij het bevoorrechte gevoel gehad dat hij onoverwinnelijk was. Elk bevel van hem werd zonder aarzeling uitgevoerd. Zijn mannen zetten het ongedierte op een rij, en als die mensen daar dan met gebogen hoofd in hun smerige kleren in lange rijen stonden, keken ze toch nog naar de glans van zijn schitterende laarzen, de macht die van zijn uniform uitging. Hij speelde voor god en besliste wie zouden sterven en wie in leven zouden blijven. De levenden waren nauwelijks beter af, want hun beloning was een hel op aarde, zo pijnlijk, ellendig en vernederend als hij het maar kon maken.

Hij verschoof naar links en drukte op een rechthoekig paneel in zijn hoofdplank. Het stuk hout zwaaide naar buiten en hij toetste met trillende hand de combinatie in van het kluisje dat was vrijgekomen. Hij stak zijn hand naar binnen, haalde de foto eruit, liet zich op zijn kussen zakken en keek naar de foto. Hij rekende uit dat die op de dag af achtenzestig jaar geleden was gemaakt. Zijn geest was nog helemaal helder, zelfs nu zijn lichaam hem in de steek had gelaten.

Op de foto was hij nog maar achter in de twintig geweest, maar dankzij zijn capaciteiten droeg hij al grote verantwoordelijkheid. Hij was lang en slank, met lichtblond haar dat afstak tegen zijn gebruinde, hoekige gezicht. Wat zag hij er toch goed uit in zijn uniform, in groot tenue en met al zijn medailles, al moest hij toegeven dat hij sommige daarvan eigenlijk niet had verdiend. Hij had nooit gevechten meegemaakt, want hij had nooit veel persoonlijke moed kunnen opbrengen. De talentloze massa's mochten met wapens schieten en aan het front omkomen. Hij, met zijn hersenen, had een veiliger pad kunnen kiezen. Zijn ogen liepen vol tranen bij de aanblik van wat hij eens was geweest. En

naast hem stond natuurlijk de man zelf. Die had een klein postuur, maar was in elk ander opzicht kolossaal geweest. Zijn beroemde zwarte snorretje zat voor altijd onbeweeglijk boven zijn expressieve mond.

Hij kuste zijn jongere ik op de foto en daarna de wang van zijn geweldige Führer, zoals hij elke avond deed. Hij legde de foto op zijn geheime bergplaats terug en dacht aan de jaren sinds hij Duitsland was ontvlucht, enkele weken voor de komst van de geallieerden en de val van Berlijn. Hij had van tevoren geregeld dat hij hierheen zou komen, misschien nog wel eerder dan zijn superieuren had hij voorzien hoe de oorlog zou aflopen. Daarna had hij zich tientallen jaren schuilgehouden, maar tegelijkertijd zijn intelligentie en meedogenloosheid gebruikt om in zijn nieuwe land een groot imperium op te bouwen met de export van mineralen en timmerhout. Toch verlangde hij terug naar de tijd van vroeger, toen hij besliste over leven en dood van medemensen.

Hij zou deze nacht zo goed slapen als elke nacht, met een zuiver geweten. Zijn oogleden werden al zwaar toen hij tot zijn verbazing de deur weer hoorde opengaan. Hij keek de schemerige kamer in. Haar silhouet stak af tegen de duisternis.

‘Barbara?’

•2•

Ze deed de deur achter zich op slot en liep naar voren. Toen ze dichterbij het bed kwam en de lamp op het nachtkastje aandeed, zag hij dat ze alleen een katoenen nachthemd droeg dat haar dijen amper bedekte en laag om haar borst hing. Haar gebruinde huid was op verschillende plaatsen te zien, behalve bij de zoom van haar hemd. Daar zag hij de bleke huid van haar blote heup. Ze had haar haar losgemaakt en het golfde nu om haar schouders. Ze was ook op blote voeten.

Ze ging op het bed liggen.

‘Barbara?’ zei hij, en zijn hart sloeg sneller. ‘Wat doe je hier?’

‘Ik weet dat je me wilt,’ zei ze in het Duits. ‘Ik zie het in je ogen.’

Hij maakte een zacht geluidje toen ze zijn hand vastpakte en hem binnen de plooien van haar nachthemd trok, bij haar borsten. ‘Maar ik ben een oude man. Ik kan je niet bevredigen. Ik... ik kan het niet.’

‘Ik zal je helpen. We doen het heel langzaam.’

‘Maar de bewaker? Hij staat voor de deur. Ik wil niet dat hij...’

Ze streek zachtjes over zijn hoofd. ‘Ik heb tegen hem gezegd dat je jarig bent en dat ik je cadeau ben.’ Ze glimlachte. ‘Ik heb gezegd dat hij ons minstens twee uur de tijd moet geven.’

‘Maar ik ben pas volgende maand jarig.’

‘Ik kon niet wachten.’

‘Maar ik kan het niet. Ik wil je echt wel, Barbara, maar ik ben te oud. Veel te oud.’

Ze kwam dichterbij hem toe en raakte hem aan waar hij sinds heel lang niet was aangeraakt. Hij kreunde. ‘Doe me dit niet aan. Ik zeg je dat het niet werkt.’

‘Ik heb geduld.’

‘Maar waarom zou je mij willen?’

‘Je bent een erg rijke en machtige man. En ik kan zien dat je ooit erg aantrekkelijk was.’

Hij klampte zich aan die woorden vast. ‘Dat was ik. Dat was ik. Ik heb een foto.’

‘Laat eens zien,’ zei ze. ‘Laat me die foto zien,’ kreunde ze in zijn oor, terwijl ze zijn hand op en neer bewoog binnen haar nachthemd.

Hij drukte op het paneel, haalde de foto uit het kluisje en gaf hem aan haar.

Ze liet haar blik even rusten op de foto van hem en Adolf Hitler. ‘Je ziet eruit als een held. Was je een held?’

‘Ik deed mijn werk,’ zei hij plichtmatig. ‘Ik deed wat me werd gevraagd.’
‘Daar was je vast heel goed in.’
‘Ik heb die foto nooit aan iemand anders laten zien. Nooit.’
‘Ik voel me gevleid. Ga nu op je rug liggen.’
Hij deed het. Toen ging ze schrijlings op hem zitten en knoopte haar nachthemd open, zodat hij haar lichaam beter kon zien. Ze pakte het oproepapparaatje dat aan zijn hals hing.
Hij wilde protesteren.
‘Anders drukken we nog per ongeluk op knoppen,’ zei ze, terwijl ze het bij hem vandaan hield. Ze bukte zich, zodat haar borsten dicht bij zijn gezicht kwamen.
‘We willen niet gestoord worden.’
‘Ja, je hebt gelijk. Niemand mag ons storen.’
Ze greep in haar zak en hield hem een pil voor. ‘Deze heb ik voor je meegebracht. Het helpt je met dát.’ Ze wees naar zijn kruis.
‘Maar ik weet niet of dat wel goed is. Mijn andere medicijnen...’
Haar stem werd nog dieper. ‘Jij gaat nog uren mee. Je zult me laten schreeuwen.’
‘God, als ik dat eens kon.’
‘Daarvoor hoef je alleen maar dit te slikken.’ Ze hield hem het pilletje weer voor. ‘En dan neem je mij.’
‘Werkt die pil echt?’ In zijn opwinding verscheen er een beetje speeksel op zijn lippen.
‘Hij heeft mij nooit eerder teleurgesteld. Neem hem nou maar.’
Ze gaf hem de pil, schonk een glas water uit een karaf op het nachtkastje en zag hoe hij eerst de pil en daarna gretig het water doorslikte.
‘Wordt hij al groter?’ vroeg hij opgewonden.
Ze kuste hem op zijn wang. ‘Geduld. Intussen wil ik j^óú iets laten zien.’ Uit de zak van haar nachthemd haalde ze de kleine camera die ze had opgevangen toen ze haar hand uit het raam stak.
‘Barbara, ik voel me zo raar.’
‘Je hoeft je nergens zorgen over te maken.’
‘Laat toch de dokter maar komen. Druk op de knop voor hem. Doe het nu meteen.’
‘Er is niets aan de hand. Het komt alleen door de pil.’
‘Maar ik voel mijn lichaam niet. En mijn tong...’
‘Voelt hij groot aan? Allemachtig. Blijkbaar heeft die pil uitwerking op je tóng en niet op je andere lichaamsdeel. Ik moet een klacht indienen bij de fabrikant.’
De oude man gorgelde luidruchtig. Hij wilde naar zijn mond wijzen, maar zijn armen en benen werkten niet meer. ‘Druk op de kn...’

Ze schoof het apparaatje verder bij hem vandaan, trok haar nachthemd dicht en maakte de ceintuur vast. Ze kwam naast hem zitten. ‘Kijk, hier heb ik de foto’s die ik je wil laten zien.’

Ze zette de camera aan. Op het schermje verscheen een oude zwart-witfoto van een gezicht.

‘Deze jongen was David Rosenberg,’ vertelde ze, en ze wees naar het jeugdige maar magere gezicht op het scherm. Aan de ingevallen wangen en glazige ogen was te zien dat de jongen niet lang meer te leven had. ‘Hij heeft zijn bar mitswa niet gehaald. Maar dat wist je zeker niet toen je bevel gaf tot zijn dood, Herr kolonel Huber? Hij was al dertien geweest, maar in de kampen werden de joodse overgangsriten natuurlijk niet in acht genomen.’

De oude man bleef zachtjes gorgelen. Zijn doodsbanne blik bleef op de foto gericht.

Barbara drukte op een knop, en op het schermje van de camera verscheen het gezicht van een jonge vrouw. Ze zei: ‘Dit is Frau Helen Koch. Je doodde haar met een geweerkogel in haar buik voordat je je eerste sigaret van die ochtend had gehad. Het schijnt dat ze maar drie uur heeft geleden voordat ze stierf, terwijl jouw mannen de andere Joden beletten haar te helpen. Je hebt die ochtend trouwens twee mensen gedood, want Frau Koch was zwanger.’

Terwijl de rest van zijn lichaam onbeweeglijk bleef, graaide hij met zijn vingers naar het dekbed. Zijn blik was op het apparaatje gericht, maar hoewel dat maar een halve meter bij hem vandaan was, kon hij er niet bij. Ze drukte zijn kin omhoog om hem te dwingen naar het schermje te kijken.

‘Je moet je concentreren, kolonel. Je kunt je Frau Koch toch wel herinneren? Nietwaar? En David Rosenberg? Nietwaar?’

Ten slotte knipperde hij instemmend met zijn ogen.

‘Ik zou je de foto’s kunnen laten zien van de andere mensen die je ter dood hebt veroordeeld, maar omdat het er meer dan honderdduizend zijn, hebben we daar geen tijd voor.’ Ze haalde een foto uit de zak van haar nachthemd. ‘Ik heb deze foto uit de lijst gehaald van de piano in je prachtige bibliotheek.’ Ze hield hem voor zijn gezicht. ‘We hebben je zoon en dochter en je kleinkinderen en achterkleinkinderen gevonden. Al die onschuldige mensen. Je ziet hun gezichten. Net als David Rosenberg, Helen Koch en alle anderen. Als ik de tijd had, zou ik je precies vertellen hoe ieder van hen vannacht gaat sterven. Zeven van hen zijn al afgeslacht, alleen omdat ze nakomelingen van jou zijn. Want we wilden niet dat er monsters overbleven die zich konden voortplanten, Herr kolonel.’

Hij huilde. Uit zijn mond kwamen zachte, jammerende geluiden.

‘Goed, goed, dat zijn vast tranen van vreugde, Herr kolonel. Misschien denken ze dat onze seks zo goed is dat je ervan moet huilen. Nou, het wordt tijd dat je gaat slapen, maar blijf wel naar die foto kijken. Wend je ogen niet af. Per slot

van rekening is het je familie.' Toen hij zijn ogen dichtdeed, gaf ze een klap in zijn gezicht om hem te dwingen ze weer open te doen. Ze boog zich naar hem toe en fluisterde hem iets toe in een andere taal.

Zijn ogen gingen wijd open.

'Herken je dat, Herr Huber? Het is Jiddisch. Je hebt die frase vast wel vaak in de kampen gehoord. Maar misschien heb je de vertaling nooit geweten. Het betekent: "Rot in de hel."

Ze legde een kussen over zijn neus en mond, maar bedekte zijn ogen niet, zodat hij in zijn allerlaatste ogenblikken naar zijn ten dode opgeschreven familie bleef kijken. Toen drukte ze het kussen met veel kracht omlaag. De oude man kreeg geen zuurstof meer en kon daar niets tegen doen. 'Dit is een veel gemakkelijker manier van doodgaan dan jij verdient,' zei ze, terwijl zijn longen steeds sneller naar lucht zochten die er niet was.

Nadat zijn borst een laatste keer op en neer was gegaan, haalde ze het kussen weg en stopte ze de foto van de geüniformeerde Huber in de zak van haar nachthemd, samen met de kleine camera. Ze hadden zijn familie niet gedood en waren dat ook niet van plan. Ze vermoordden geen onschuldige mensen. Maar in zijn laatste ogenblikken had hij moeten geloven dat vanwege hem al zijn dierbaren waren gedood. Ze wisten dat zijn dood nooit kon opwegen tegen de gruwelijke slachtpartijen die op zijn bevel waren aangericht, maar dit was het beste wat ze konden doen.

Ze sloeg een kruis en fluisterde: 'Moge God begrijpen waarom ik dit doe.'

Op de terugweg naar haar kamer kwam ze langs de bewaker, een jonge Argentijn, een echte macho. Hij keek haar met onverholen begeerte aan. Ze glimlachte naar hem terug en wiegde met haar heupen, zodat hij een glimp van de bleke huid onder haar dunne nachthemd kon opvangen. 'Laat het me weten als het jóúw verjaardag is,' plaagde ze.

'Morgen,' zei hij vlug, en hij graaide naar haar, maar ze draaide zich behendig opzij.

Dat is prima, want dan ben ik hier niet meer.

Ze liep meteen naar de bibliotheek en zette de foto in zijn lijst terug. Een uur later flikkerden de lichten weer en gingen ze uit. Opnieuw was er tien seconden helemaal geen stroom, totdat de generator aansloeg. Barbara deed het raam open en weer dicht. Helemaal in het zwart gekleed, met een wollen muts over haar haar, klom ze langs een regenpijp omlaag. Ze ontweek de lijfwachten, klom over de hoge muur van het landgoed en werd opgepikt door een wachtende auto. Dat was niet zo moeilijk, want de beveiligingsmaatregelen op het landgoed waren er vooral op gericht mensen buiten te houden, niet binnen. De bestuurder van de auto, Dominic, een slanke jongeman met donker krulhaar en grote, trieste ogen, keek opgelucht.

‘Uitstekend werk, Dom,’ zei ze met een Brits accent. ‘Je liet de stroom precies op tijd uitvallen.’

‘De weerberichten klopten tenminste wat dat onweer betrof. Dat gaf me goede dekking voor mijn technische trucje. Wat zei hij?’

‘Hij sprak met zijn ogen. Hij wist het.’

‘Gefeliciteerd. Dit was de laatste, Reggie.’

Regina Champion, Reggie voor haar vrienden, leunde achterover en trok de muts van haar geverfde blonde haar. ‘Je vergist je. Het was niet de laatste.’

‘Wat bedoel je? Er zijn geen nazi’s meer in leven zoals hij. Huber was de laatste schoft.’

Ze haalde de foto van Huber en Adolf Hitler uit haar zak en keek ernaar, terwijl de auto met grote snelheid over de donkere Argentijnse wegen reed.

‘Maar er zullen altijd monsters zijn. En die moeten we stuk voor stuk opsporen.’

Shaw hoopte dat de man hem zou proberen te vermoorden, en hij werd daar niet in teleurgesteld. Als mensen zagen dat er een eind aan hun vrijheid kwam, met de reële mogelijkheid dat ze ook nog geëxecuteerd zouden worden, kwam dat hun humeur niet ten goede. Even later lag de man bewusteloos op de vloer, met de afdruk van Shaws knokkels op zijn gekneusde wang. Zijn assistentie verscheen een minuut later om de man in hechtenis te nemen. Op de lijst in zijn gedachten zette Shaw een vinkje bij een harteloze fanaat die nietsvermoedende kinderen gebruikte om mensen op te blazen die niet in dezelfde god geloofden als hij.

Tien minuten later was hij in een auto onderweg naar het vliegveld van Wenen. Naast hem zat zijn baas, Frank Wells. Frank zag eruit als de grootste rotzak die je ooit zou kunnen tegenkomen, vooral omdat hij dat ook echt was. Hij had de borstkas van een bulldog en het bijpassende gromgeluid. Hij hield van goedkope pakken die al vol kreukels zaten vanaf het moment dat hij ze aantrok, en droeg een hoed met scherpe randen die je tientallen jaren in de tijd terug verplaatste. Shaw geloofde dat Frank in de verkeerde tijd was geboren. Hij zou op zijn plaats zijn geweest in de jaren twintig en dertig, jagend op misdadigers als Al Capone en John Dillinger, met machinepistolen en zonder huiszoekingsbevelen en kaartjes waarvan de rechten van verdachten werden opgelezen. Hij was ongeschoren en zijn onderkin bungelde tegen zijn dikke hals. Hij was in de vijftig maar zag er ouder uit, met tachtig jaar venijn en woede in zijn ziel. Hij en Shaw hadden een haat-liefdeverhouding die, gezien de donderwolk op het gezicht van de man, zojuist weer was omgeslagen naar haat.

In zekere zin kon Shaw dat wel begrijpen. Frank hield zijn hoed op als hij in een auto zat en als hij binnenshuis was, en dat deed hij niet alleen om zijn eivormige kale hoofd te bedekken. Hij deed het ook om de deuk in zijn schedel te verbergen waar een door Shaw afgevuurde pistoolkogel was binnengedrongen. Dat was geen ideale manier om aan een hechte vriendschap te beginnen. Toch was die bijna fatale confrontatie de enige reden waarom ze nu bij elkaar waren.

‘Je reageerde een beetje traag op Benny’s bewegingen,’ zei Frank, kauwend op een sigaar die hij niet had aangestoken.

‘Als je nagaat dat “Benny” bin Alamen op drie staat in de lijst van meest gezochte terroristen, wou ik mezelf toch wel even een schouderklopje geven.’

‘Ik zeg het maar, Shaw. Je weet nooit of het nog eens van pas komt.’

Shaw gaf geen antwoord, hij was gewoon te moe. Hij keek uit het raam naar de prachtige boulevards van Wenen. Hij was vaak in de Oostenrijkse hoofd-

stad geweest, de stad van enkele van de grootste muzikale talenten uit de geschiedenis. Jammer genoeg was hij er in al die gevallen voor zijn werk geweest. Zijn levendigste herinnering aan de stad was dan ook niet een ontroerend concert, maar dat hij bijna was gedood doordat een kogel van zwaar kaliber gevaarlijk dicht langs zijn hoofd vloog.

Hij wreef over zijn haar, dat eindelijk weer was teruggekomen. Niet zo lang geleden had hij het moeten afscheren voor een missie. Hij was nog maar begin veertig, een meter vijfennegentig groot en in voortreffelijke conditie, maar toen zijn haar weer begon te groeien, waren er grijze haren op de slapen verschenen en had de haarlok op zijn voorhoofd zich ook een beetje teruggetrokken. Zelfs voor hem waren de afgelopen zes maanden zwaar geweest.

Alsof Frank zijn gedachten kon lezen, vroeg hij: ‘Nou, wat is er gebeurd tussen jou en Katie James?’

‘Ze is weer journaliste geworden en ik doe weer wat ik altijd deed.’

Frank liet zijn raampje opengaan, stak zijn sigaar aan en liet de rook door de opening ontsnappen. ‘Dat is alles, hè?’

‘Waarom zou er nog meer aan de hand zijn?’

‘De dingen waar jullie samen aan werkten, waren niet mis. Dan komen mensen vaak nader tot elkaar.’

‘Nou, dat is niet gebeurd.’

‘Ze heeft mij gebeld, weet je.’

‘Wanneer?’

‘Een tijdje geleden. Ze zei dat je was weggegaan zonder afscheid te nemen. Je was er gewoon vandoor gegaan.’

‘Ik wist niet dat dat bij de wet verboden was. En waarom belde ze mij niet gewoon?’

‘Ze zei dat ze dat had geprobeerd, maar dat je een ander nummer had.’

‘Oké, misschien is dat zo.’

‘Waarom?’

‘Omdat ik daar zin in had. Nog meer persoonlijke vragen?’

‘Gingen jullie met elkaar naar bed?’

Shaw verstijfde zichtbaar toen hij die woorden hoorde. Misschien voelde Frank dat hij te ver was gegaan, want hij keek naar de map op zijn schoot en zei vlug: ‘Oké, we stijgen over een halfuur op. In het vliegtuig kunnen we de volgende klus doornemen.’

‘Geweldig,’ zei Shaw met doffe stem. Hij liet zijn raampje opengaan en ademde de frisse ochtendlucht in. Hij deed zijn werk meestal in het holst van de nacht en veel van zijn ‘klussen’ eindigden in de vroege ochtend.

Ik werk voor iets wat vaag een dienst wordt genoemd en niet officieel bestaat. Over de hele wereld doe ik dingen waarvan niemand ooit zal weten dat ik ze heb gedaan.

Het beleid van de ‘dienst’ stond de agenten toe om tot de grens te gaan van wat wettelijk was toegestaan, en die grens vaak ook te overschrijden en met voeten te treden. De landen die de dienst waarvoor Shaw werkte financieel en logistiek steunden, maakten deel uit van de oude G-8-voorhoede en vormden officieel dus de meest ‘beschaafde’ samenlevingen ter wereld. Via hun eigen officiële kanalen zouden ze nooit gebruik mogen maken van gewelddadige en soms dodelijke tactieken. Dat probleem hadden ze echter omzeild door in het geheim een hybride monster in het leven te roepen dat op alle mogelijke manieren resultaten moest bereiken. Burgerrechten, zoals het recht op juridische bijstand, werden daarbij meestal aan de kant gezet.

Frank keek hem even aan. ‘Ik heb bloemen naar Anna’s graf gestuurd.’

Verrast draaide Shaw zich om. ‘Waarom?’

‘Ze was een goede vrouw. En om de een of andere reden was ze smoorverliefd op jouw miezerige persoontje. Dat was het enige gebrek dat ik bij de dame kon vinden: ze viel op de verkeerde mannen.’

Shaw keek weer uit het raam.

‘Je zult nooit meer iemand vinden die zo goed is.’

‘Daarom zoek ik niet eens meer, Frank.’

‘Ik ben ooit getrouwd geweest.’

Shaw deed het raam dicht en leunde achterover. ‘Wat is er gebeurd?’

‘Ze leeft niet meer. Ze leek wel wat op Anna. Ik was met een veel betere vrouw getrouwd dan ik verdiende. Zoiets gebeurt geen tweede keer.’

‘Jij bent tenminste naar het altaar gelopen. Ik heb die kans niet gekregen.’

Frank keek alsof hij nog iets ging zeggen, maar hij zei niets. De rest van de rit naar het vliegveld zaten de twee mannen zwijgend naast elkaar.

•4•

De Gulfstream steeg moeiteloos op, en zodra ze in de lucht waren, haalde Frank het gebruikelijke dossier tevoorschijn: foto's, achtergrondinformatie, analyses, aanbevelingen voor actie.

'Evan Waller,' begon Frank. 'Canadees. Drieënzestig jaar oud.'

Shaw pakte met zijn ene hand een kop zwarte koffie en met zijn andere hand een foto. Hij keek naar een man met kaalgeschoren hoofd. De man zag er fit en sterk uit en zijn trekken waren scherp en hoekig, als een afbeelding op een high-definition-lcd-scherm. Zelfs op de foto leken de ogen een elektrische stroom uit te stralen die dwars door Shaw heen zou kunnen gaan om hem dodelijk te verwonden. De man had een extreem lange neus. En als er zoiets bestond als een wrede mond, was dit er een, vond Shaw. Zonder enige twijfel was de man wreed, slecht en gevaarlijk. Anders zou Shaw nu niet naar deze foto kijken. Het waren nooit heiligen waar ze hem op af stuurden, alleen gewelddadige zondaren.

'Ziet er goed uit voor zijn leeftijd,' zei Shaw, terwijl hij de foto op het tafeltje liet vallen.

'De afgelopen twintig jaar heeft hij zich beziggehouden met alles wat veel geld oplevert. Op het eerste gezicht is het een fantastische kerel. Hij heeft legale ondernemingen, blijft op de achtergrond, geeft aan goede doelen, helpt derde-wereldlanden hun infrastructuur op te bouwen.'

'Maar?'

'Maar we hebben ontdekt dat hij rijk is geworden met mensenhandel. Wallers mensen kidnappen grote aantallen Aziatische en Afrikaanse tienermeisjes en verkopen ze voor prostitutie op het westelijk halfrond. Daarom is hij zo met de derde wereld bezig. Dat is zijn aanvoerbron. Hij gebruikt zijn contacten daar om aan de producten te komen die hij nodig heeft. En zijn legale ondernemingen wassen het geld wit dat hij met die activiteiten verdient.'

'Oké, daarom komt hij in aanmerking voor een bezoekje van mij.'

Frank stond op, schonk een bloody mary in uit de kleine bar van het vliegtuig en liet er een selderiestengel in vallen. Hij ging weer zitten en liet met een lange lepel de ijsblokjes tegen elkaar tikken. 'Waller heeft de details goed verborgen gehouden. We hadden nogal wat tijd nodig om aan de nodige informatie over hem te komen, en waarschijnlijk hebben we nog steeds niet genoeg bewijs om een rechter te overtuigen. Die kerel is slecht, geen twijfel mogelijk, maar het is niet te bewijzen.'

‘Als we hem niet achter de tralies kunnen krijgen, waarom nemen we dan de moeite? Daarna is hij des te meer op zijn hoede.’

Frank schudde zijn hoofd. ‘Het is geen kwestie van grijpen en vervolgen, maar van grijpen en praten. We ontvoeren hem en overtuigen hem ervan dat het in zijn belang is om ons alles te vertellen over een nieuwe zakelijke activiteit van hem, waar we net lucht van hebben gekregen.’

‘Wat is dat dan?’

‘De levering van nucleair materiaal aan islamitische fundamentalisten die wereldwijd op de opsporingslijst staan. Als hij ze aan ons uitlevert, gooien we het met hem op een akkoordje.’

‘Wat voor akkoordje?’

‘Het komt erop neer dat hij dan niet wordt vervolgd.’

‘En hij kan doorgaan met de handel in jonge meisjes?’

‘We voorkomen op deze manier een nucleaire ramp, Shaw. Het is een compromis dat de mensen die boven ons zijn gesteld wel willen sluiten. Oké, we maken voorlopig ook een eind aan zijn mensenhandel. Maar hij blijft vrij rondlopen en houdt al het geld dat hij ongetwijfeld verspreid over de wereld verborgen heeft zitten.’

‘En dus gaat hij gewoon opnieuw in zaken. Weet je, soms is het me niet helemaal duidelijk wie de duivels zijn waartegen we vechten.’

‘We vechten tegen alle duivels, alleen op verschillende manieren.’

‘Oké, wat is het plan?’

‘We hebben ontdekt dat hij op weg is naar het zuiden van Frankrijk. Hij wil daar een korte vakantie houden, tussen het plannen van nucleaire rampen door. Hij heeft een villa gehuurd in Gordes. Ben je daar ooit geweest?’ Shaw schudde zijn hoofd. ‘Nou, dan ga je nu voor het eerst. Het schijnt daar heel mooi te zijn.’

‘Dat is Wenen ook, voor zover ik heb gehoord. Maar meestal krijg ik alleen de rioolputten, afdelingen voor spoedgevallen en lijkenhuizen te zien.’

‘Hij heeft veel beveiliging om zich heen.’

‘Dat hebben ze altijd. Hoe gaan we hem oppakken?’

‘Natuurlijk snel en soepel. Maar de Fransen weten hier helemaal niets van. We hoeven geen hulp van hen te verwachten. Als je in de problemen komt, kun je het wel schudden.’

‘Waarom zou ik iets anders verwachten?’

‘De timing zal krap zijn.’

‘De timing is altijd krap.’

‘Dat is waar,’ gaf Frank toe.

‘Dus we kidnappen hem, bedreigen hem en hopen dat hij bezwijkt?’

‘We hoeven hem alleen maar te grijpen. Daarna wordt hij bewerkt door anderen.’

‘Ja, en dan laten ze hem vrij?’ zei Shaw vol walging.

‘De kerels met pakken aan nemen de beslissingen.’

‘Jij hebt ook een pak aan.’

‘Herstel: de kerels met de dure pakken aan nemen de beslissingen.’

‘Oké, maar misschien kun je je herinneren dat het niet erg goed ging toen ik de vorige keer in Frankrijk was.’

Frank haalde zijn schouders op. ‘Laten we de details bespreken.’

Shaw dronk zijn kopje leeg. ‘Ja, het komt op de details aan, Frank. En op een heleboel geluk.’

Reggie Champion reed met haar tien jaar oude gedeukte Smart-City-Coupé van haar kamer in Londen langs Leavesden naar het noorden en bleef nog een tijdje in die richting rijden. Na een slingerende tocht over smalle landweggetjes sloeg ze een zandweg ter breedte van één auto in die uiteindelijk tussen twee bemoste stenen zuilen door leidde waarop de naam ‘Harrowsfield’ nog te lezen stond. Zoals gewoonlijk keek ze even over de bochtige oprijlaan van gravel naar het vervallen oude landhuis.

Sommigen zeiden dat Rudyard Kipling ooit in het landhuis had gewoond. Reggie betwijfelde dat echter, al wilde ze wel geloven dat het in de smaak zou zijn gevallen bij die schrijver, die zulke prachtige avonturenverhalen had geschreven. Het was een kolossaal huis, hier en daar provisorisch opgeknapt, met geheime deuren en gangen, natuurstenen torentjes, koude kamers en een enorme bibliotheek. Ontelbare gangen kwamen op massieve muren uit, er was een zolder waar voorwerpen van museumkwaliteit lagen, maar ook een hoop rommel, een doolhof van een kelder met schimmelige flessen grotendeels ondrinkbare wijn, een sterk verouderde keuken met een lekkend dak en blootliggende, vonkende bedrading, en genoeg bijgebouwen om enkele legerbataljons te huisvesten. Dat alles op meer dan honderd hectare verwaarloosd terrein. Het was eeuwenoud, vervallen, vuil, grotendeels onbewoonbaar, en ze was er gek op. Als ze het geld had gehad, zou ze het hebben gekocht. Maar Reggie zou daar nooit genoeg geld voor hebben.

Ze overnachtte hier vaak. Lijdend aan chronische slapeloosheid dwaalde ze vaak urenlang door de donkere vertrekken. Reggie dacht dan dat ze de aanwezigheid kon voelen van anderen die Harrowsfield hun thuis bleven noemen al waren ze niet meer onder de levenden. Het liefst zou ze hier altijd blijven. Ze had een eenvoudig appartement in een niet zo goede Londense buurt, dat toch nog duurder was dan ze zich eigenlijk kon veroorloven. Om zich te kunnen redden bezuinigde ze op luxes als voeding en kleding. In elk geval had ze haar carrière niet uitgekozen omdat ze er veel mee dacht te verdienen.

Reggie parkeerde de auto voor het oude koetshuis, dat verbouwd was tot garages en een werkplaats, en zag dat er al anderen waren. Ze gebruikte haar sleutel om de deur naar de bijkeuken van het landhuis open te maken, en er was meteen een belletje te horen. Even later kwam er een gespierde, breedgeschouderde man van in de dertig, bijna een meter tachtig lang, uit een binnenkamer. Hij had in zijn ene hand een kop thee en in zijn andere hand een speciaal gemaakt

9mm pistool, dat op Reggies borst gericht was. Hij droeg een strakke corduroybroek, een wit overhemd met opgestroopte mouwen en smalle, zwarte leren instappers – zonder sokken, ondanks de vochtige kilte die zelfs hartje zomer gewoon was in Harrowsfield. Zijn ruige bruine haar reikte bijna tot zijn woeste donkere wenkbrauwen, die elkaar net niet raakten.

Toen hij haar zag, stak hij het pistool in zijn schouderholster, grijsde en nam een slok van zijn thee. Whit Beckham zei: 'Eh, Reg, je had moeten bellen toen je bij de ingang was. Ik schoot je bijna neer. Als ik dat had gedaan, zou ik een week van slag zijn geweest.' Zijn robuuste Ierse accent was de afgelopen jaren zozeer verzacht dat Regina zonder tussenkomst van een tolk bijna alles kon verstaan.

Ze trok haar jasje uit en hing het aan een houten haak aan de muur. Ze droeg een gebleekte spijkerbroek, een dunne bordeauxrode coltrui en zwarte hoge schoenen. Haar haar had weer zijn natuurlijke donkerbruine kleur en was in haar nek met een schildpadden klemmetje vastgezet. Ze gebruikte geen make-up, en toen ze in het licht kwam dat door de ramen naar binnen viel, waren de eerste lijntjes bij haar grote, intense ogen te zien, al was ze nog maar achten-twintig.

'Mijn mobieltje werkt hier nooit, Whit.'

'Dan wordt het tijd dat je een andere provider neemt,' raadde hij haar aan. 'Thee?'

'Koffie, hoe sterker hoe beter. Het was een lange vlucht en ik heb niet veel geslapen.'

'Komt eraan.'

'Schitterend. Dank je. Is Dom er ook? Ik zag zijn motor niet.'

'Ik geloof dat hij hem in een van de garages heeft gezet. Maar het is geen motor.'

'Wat dan?'

'Het is een *crotch rocket*. Heeft iets te maken met extra pk.'

'Goh, interessant, die mannspeeltjes.'

Hij keek haar doordringend aan. 'Gaat het wel goed met je?'

Ze forceerde een glimlach. 'Geweldig. Beter dan ooit. Als je het één keer hebt gedaan, wordt het elke keer gemakkelijker.'

Hij fronste zijn wenkbrauwen. 'Dat is gelul, en dat weet je zelf ook wel.'

'O ja?'

'Vergeet niet dat Huber een paar honderdduizend mensen heeft vermoord en meer dan zestig jaar ongestraft is gebleven.'

'Ik heb dezelfde briefingpapieren gelezen als jij, Whit.'

Hij keek gekwetst. 'Nou, misschien moet je dan een tijdje vrij nemen. De batterij opladen.'

'Mijn batterij is al opgeladen. Die lange vliegreis en een paar drankjes waren

genoeg. Kolonel Huber is uit mijn geheugen gewist.’
Whit grijsde. ‘Weet je zeker dat je niet gaat instorten?’
‘Nee, maar aardig dat je het vraagt. Nou, wie zijn hier?’
‘De gebruikelijke figuren.’
Ze keek op haar horloge. ‘Een vroeg begin?’
‘Een nieuw karwei. Dan is iedereen een beetje opgewonden.’
‘Ik ook.’
‘Je meent ’t.’
‘Doe niet zo idioot. Breng me die koffie nou maar.’

•6•

Reggie liep door gangen die naar schimmel roken en kwam ten slotte bij twee naast elkaar gelegen houten deuren, met daarop weelderige ingebrande afbeeldingen van boeken. Ze trok een van de deuren open en liep door naar de bibliotheek. Die had drie wanden met boeken en schuifladders op verbleekte koperen rails om alle planken bereikbaar te maken. De vierde wand was bedekt met oude foto's en portretten van mannen en vrouwen die allang dood waren. In deze kamer bevond zich ook een natuurstenen haard van vloer tot plafond, een van de weinig goed werkende haarden in het huis. En zelfs deze braakte regelmatig rook de kamer in. Ze nam even de tijd om zich bij de vlammen te warmen, voordat ze zich omdraaide naar de mensen die om de grote tafel met gedraaide poten in Spaanse stijl zaten die midden in de kamer stond.

Reggie knikte ieder van hen toe. Ze waren allemaal ouder dan zij, behalve Dominic, die zo te zien goed uitgerust was en aan het andere eind van de tafel zat. Vervolgens keek ze naar de oudere man die aan het hoofd van de tafel zat. Miles Mallory droeg tweed op tweed, met elleboogstukken en een scheef vlindestrikje, praktische, grove schoenen en sokken die de dikke, onbehaarde schenen niet helemaal bedekten. Hij had een groot hoofd met een randje grijs krulhaar dat in geen maanden de schaar van een kapper had gevoeld. Zijn baard daarentegen was keurig bijgeknipt en had dezelfde kleur als zijn haar, met uitzondering van een blond vlekje ter grootte van een munt bij zijn kin. De ogen waren groen en doordringend achter een bril met zwart montuur en dikke glazen, hij had hangwangen, zijn mond was klein en bits, en zijn scheefstaande tanden zaten onder de nicotinevlekken. In zijn rechterhand had hij een kleine, gekromde pijp die hij aan het volstoppen was met zijn schadelijkste tabaksmengsel. Algauw had de tabaksrook de meeste zuurstof uit de kamer verdreven.

'U ziet er opgewonden uit, professor Mallory,' zei Reggie vriendelijk.

'Ik heb het al tegen Dominic gezegd, maar mag ik de eerste zijn om je te feliciteren met je voortreffelijke werk in Argentinië?'

'Dat zou mogen, maar ik was u voor, prof,' zei Whit, die op dat moment de kamer binnenkwam en Reggie zo'n hete kop koffie gaf dat de damp er nog af sloeg, al was de keuken zowat een kilometer van de bibliotheek verwijderd.

'Nou,' zei Mallory opgewekt, 'laat me dan de tweede zijn.'

Reggie nam een slokje van de koffie. Ze praatte niet graag over wat ze had gedaan, zelfs niet met mensen die haar daarbij hadden geholpen. Toch voelde

ze na de moord op iemand die zoveel mensen had afgeslacht niet de gebruikelijke menselijke emoties. Voor haar en alle anderen aan de tafel hadden hun doelwitten met hun gruweldaden alle rechten verspeeld die ze hadden. Ze zouden net zo goed over het doden van een hond met rabiës kunnen praten. Mischien, dacht Reggie, was zelfs dat een onredelijke vergelijking.

Voor de hond.

‘Dank u. Maar helaas denk ik dat Herr Huber nu in vrede rust.’

Mallory zei stijfsjes: ‘Ik betwijfel sterk of de kolonel op dit moment comfortabel ligt te rusten. Die vlammen doen vast wel pijn.’

‘Wie weet. Theologie was nooit mijn sterke kant.’ Ze ging op een stoel zitten.

‘Maar Huber is nu verleden tijd. We moeten verder.’

‘Ja,’ zei Mallory enthousiast. ‘Ja. Precies. We moeten verder.’

Whit grijnsde wrang. ‘Laten we eens kijken of we het monster nog een keer kunnen berijden zonder zelf vertrapt te worden.’

Mallory knikte naar de slanke, blonde vrouw die rechts van hem zat. ‘Liza, als je zo goed zou willen zijn...’ Ze deelde bruine mappen met kopieën van papieren uit. De mappen werden bijeengehouden met bloedrode elastieken.

‘Weet u, prof,’ zei Whit, ‘dit alles kan op een USB-stick en vandaar op onze laptops. Dat is veel handiger dan dat ik dit alles in mijn auto heb liggen.’

‘Laptops kunnen zoekraken. Bestanden kunnen verdwijnen. Ze kunnen zelfs worden gestolen. Gehackt, zeggen ze dan, geloof ik,’ antwoordde Mallory met een zweem van verontwaardiging, maar ook met de enigszins onzekere blik van iemand voor wie computers een raadsel waren gebleven.

Whit hield de map omhoog. ‘Nou, papier kan ook worden gestolen, zeker als het tien kilo is.’

‘Laten we ter zake komen,’ zei Mallory bruusk, zonder op Whits opmerking in te gaan.

Hij hield een foto omhoog van een oudere man van in de zestig, met een lange neus, een kaalgeschoren hoofd en een uitdrukking op zijn gezicht die maar één reactie kon wekken: angst.

‘Evan Waller,’ zei Mallory. ‘Officieel drieënzestig jaar geleden in Canada geboren, maar dat klopt niet. Hij gaat door voor een legitieme zakenman, maar...’

Whit onderbrak hem: ‘Maar in werkelijkheid?’ Hij haalde het pistool uit zijn holster en legde het op de tafel.

Als het Mallory ergerde dat Whit hem in de rede viel of het pistool in het volle zicht legde, liet hij dat niet blijken. Zijn ogen schitterden zelfs toen hij verderging: ‘Evan Waller is in werkelijkheid Fedir Kuchin.’

Toen hij de tafel rond keek en geen reactie bij de anderen zag, maakte zijn opgetogenheid plaats voor teleurstelling. ‘Hij is in Oekraïne geboren, diende in het leger en daarna bij de nationale geheime politie, die ondergeschikt was aan

de KGB.’ Toen zelfs die onthulling geen enkel commentaar opleverde, voegde hij er op scherpe toon aan toe: ‘Heeft niemand van jullie gehoord van de Holodomor?’ Hij keek naar het andere eind van de tafel. ‘Dominic, jij moet er op de universiteit van hebben gehoord,’ zei hij bijna smekend.

Dominic schudde zijn hoofd. Het was te zien dat hij het vervelend vond dat hij de oudere man teleurstelde.

Nu nam Reggie het woord: ‘Holodomor is Oekraïens voor “dood door honger”. Stalin heeft in de eerste helft van de jaren dertig bijna tien miljoen Oekraïeners vermoord door ze massaal uit te hongeren. Daar zat ook bijna een derde van de kinderen in het land bij.’

‘Hoe heeft hij dat klaargespeeld?’ vroeg Whit walgend.

Mallory gaf antwoord. ‘Stalin stuurde troepen en geheime politie en die haalden al het vee en alle kippen weg, en ook al het voedsel, zaaigoed en gereedschap. Dat deden ze vooral in de regio van de rivier de Dnjepr, die lange tijd bekendstond als de graanschuur van Europa. Daarna sloot hij de grenzen om te voorkomen dat mensen ontsnapten of vervanging haalden voor alles wat gestolen was, en ook om te verhinderen dat het nieuws in de rest van de wereld bekend werd. In die tijd was er natuurlijk nog geen internet. Hele dorpen stierven van de honger. Binnen twee jaar was bijna een kwart van de boerenbevolking van het land omgekomen.’

‘Stalin kon zich wat betreft wreedheden meten met Hitler,’ zei Liza Kent nadrukkelijk. Ze was achter in de veertig en ouderwets gekleed: lange rok, lompe schoenen, witte blouse met plooi kraag. Haar lichtblonde haar, doorweven met zilver, was erg dun en zou tot haar schouders kunnen reiken, maar ze droeg het in een strak knotje. Haar gezicht had geen bijzondere trekken, en haar doordringende lichtbruine ogen gingen meestal schuil achter dubbelfocusglazen in een erg conservatief montuur. Ze kon gemakkelijk opgaan in bijna elke menigte. Ze had meer dan tien jaar bij de Britse inlichtingendienst gezeten, had leiding gegeven aan contraspionageoperaties op hoog niveau op drie continenten en had een geweerkogel van Roemeens fabricaat gevaarlijk dicht bij haar wervelkolom zitten. Door die wond had ze zich gedwongen gezien ontslag te nemen, en sindsdien leefde ze van een bescheiden overheidspensioen. Ze had er al gauw genoeg van gekregen in haar kleine tuintje rond te scharrelen en had zich bij de professor aangesloten.

‘Waarom deed hij het?’ vroeg Dominic.

‘Vraag je waarom Stalin mensen vermoordde?’ snauwde Mallory. ‘Waarom bijt een slang? Of waarom verslindt een grote witte haai met bijna ondenkbare wreedheid zijn prooi? Stalin deed dat gewoon, en wel op grotere schaal dan iemand voor hem of na hem. Hij was een gek.’

‘Maar Stalin was ook een gek met een motief,’ merkte Reggie op. Ze keek de

tafel rond. ‘Hij probeerde het Oekraïense nationalisme weg te vagen. En daarnaast wilde hij het verzet van de boeren tegen de collectivisatie van de landbouw breken. Ze zeggen dat er tegenwoordig niet één Oekraïener is die geen familielid aan de Holodomor heeft verloren.’

Mallory glimlachte waardierend. ‘Je bent goed thuis in de geschiedenis, Reggie.’

Ze keek hem koeltjes aan. ‘Het is geen geschiedenis, professor. Horror.’

Whit keek verbaasd. ‘Ontgaat mij iets? Zoals u al zei, gebeurde dat alles in de jaren dertig. Als hij nog maar drieënzestig is, leefde die Waller of Fedir Kuchin toen nog niet eens.’

Mallory maakte een bruggetje van zijn handen. ‘Denk je dat de genocide na Stalins dood is opgehouden, Beckham? Nadat het monster zijn laatste adem had uitgeblazen, heeft het communistische regime nog tientallen jaren standgehouden.’

‘En welke rol speelt Fedir Kuchin bij dat alles?’ vroeg Reggie kalm.

Mallory leunde achterover en knikte. ‘Hij ging op jonge leeftijd bij het leger en maakte snel carrière. Omdat hij ongewoon intelligent en volstrekt meedogenloos was, werd hij al gauw geselecteerd voor inlichtingenwerk. Uiteindelijk kwam hij bij de geheime politie terecht, waar hij opklom tot hij een despotische macht bezat. Dat was in de tijd dat het Rode Leger in Afghanistan op een geduchte tegenstander stuitte en zich gewonnen moest geven. Tegelijkertijd deden andere satellietstaten van de Sovjet-Unie, zoals Polen, een gooi naar de vrijheid, en dat bleven ze doen tot aan de val van het communisme. Kuchin kreeg rechtstreeks van het Kremlin bevel het verzet tot elke prijs de kop in te drukken. Hoewel zijn superieuren de meeste historische eer kregen, werd hij in feite de man in het veld die Kiev op de lijn van Moskou moest houden. En hij is daar bijna in geslaagd.’

‘Hoe dan?’ vroeg Whit.

Bij wijze van antwoord maakte Mallory zijn map open en gaf de anderen een teken dat ze hetzelfde moesten doen. ‘Lees het eerste rapport en kijk dan naar de bijbehorende foto’s. Als dat je vraag niet beantwoordt, zul je nergens een antwoord vinden.’

Enkele lange minuten was het doodstil in de kamer, afgezien van nu en dan een zucht als iemand de foto’s onder ogen kreeg. Toen Reggie ten slotte de map sloot, beefde haar hand een beetje. Ze had het opgenomen tegen veel monsters op twee benen, toch kon hun pure slechtheid haar nog steeds schokken en soms zelfs van haar stuk brengen. Ze was bang dat ze al haar menselijkheid zou hebben verloren als ze op een dag niet meer geschokt zou zijn. Op sommige dagen was Reggie bang dat het al zover was.

‘Zijn eigen versie van Holodomor,’ merkte Whit met gedempte stem op. ‘Al-

leen gebruikte hij vergiften die door de lucht werden verspreid of in de drinkwatervoorziening werden gestopt, of liet hij duizenden mensen tegelijk in kuilen drijven waarin ze levend verbrandden. De vuile schoft.'

'En Kuchin liet honderdduizend jonge meisjes steriliseren,' voegde Reggie daaraan toe. Terwijl ze dat zei, werd het spinnenweb van lijnen bij haar ogen nog dieper. 'Opdat ze geen jongens konden baren die misschien tegen de sovjets zouden vechten.'

Mallory tikte op de map. 'Naast nog honderd van zulke gruweldaden. Zoals wel vaker het geval is met zulke sluwe mannen zag Kuchin de ondergang eerder aankomen dan zijn superieuren. Hij zette zijn eigen dood in scène en vluchtte naar Azië, vandaar naar Australië en ten slotte naar Canada. Daar bouwde hij een nieuw bestaan op met vervalste papieren en het charisma dat zijn sadistische karakter moest verbloemen. Iedereen ziet in hem een legitieme en uiterst succesvolle zakenman, in plaats van de massamoordenaar en oorlogsmisdadiger die hij in werkelijkheid is. We hebben er drie jaar over gedaan om dit dossier samen te stellen.'

'En waar is hij nu?' vroeg Reggie, haar ogen op de foto gericht die ze uit de map had geschoven. Op die foto waren de resten te zien van een opgegraven graf met kleine skeletten, omdat het allemaal kinderen waren.

Mallory bracht zijn pijp tot leven en er steeg een wolk scherpe rook boven hem op. 'Deze zomer gaat hij op vakantie naar de Provence, om precies te zijn naar Gordes.'

'Dan vraag ik me af hoe het aanvoelt,' zei Reggie tegen niemand in het bijzonder.

'Hoe wat aanvoelt, Reg?' vroeg Whit nieuwsgierig.

Ze keek nog eens naar de foto van de kleine botten. 'Om te sterven in zo'n mooie omgeving als de Provence.'

De lange vergadering was afgelopen en de avond viel, maar Reggie had nog steeds werk te doen. Ze sloop het vervallen landhuis uit en keek enkele ogenblikken in de schemering naar het terrein. Sinds het hoofdkwartier van Miles Mallory's organisatie hier was gevestigd, had Reggie zich in de geschiedenis van het landgoed verdiept. Op de plaats waar nu het huis stond had oorspronkelijk een kasteel gestaan. Het gebied eromheen was het leengoed geweest van de rijke landheer, die in harnas over zijn volk heerste, altijd paraat om zo nodig met zijn strijdbijl de schedel van deze of gene te klieven.

Later was het kasteel in verval geraakt en was in plaats daarvan het landhuis verzezen. Het leenstelsel was afgeschaft en de landheren hadden hun harnas en strijdnets weggelegd. Ze dreigden nu met de schuldenarengewangenis als hun boeren achter waren met de pacht. Het landgoed was vele generaties in dezelfde familie gebleven en ten slotte in handen gekomen van verre neven van de oorspronkelijke eigenaren. Het bracht altijd minder op dan nodig was om het te kunnen onderhouden. In de twee wereldoorlogen was Harrowsfield – Reggie had nooit kunnen ontdekken waar de naam precies vandaan kwam – als hospitaal voor gewonde soldaten gebruikt. Daarna stond het enkele tientallen jaren leeg, totdat de overheid zich genoodzaakt had gezien het over te nemen en enkele minimale reparaties uit te voeren. Mallory had het ontdekt en voor elkaar gekregen dat hij het mocht gebruiken. In de ogen van de buitenwereld was het alleen maar een informele ontmoetingsplaats voor excentrieke geleerden die zich op esoterische maar onschuldige terreinen bewogen.

Reggie liep langs in rijen opgestelde verwilderde Engelse buksbomen, die hun urinelucht verspreidden. Het was al laat in het voorjaar, maar toch voelde ze tijdens het lopen een kille wind in haar rug. Ze trok de rits open van haar versleten leren jasje, dat van haar oudere broer was geweest. Hoewel hij was gestorven toen hij twaalf was, was hij meer dan een meter tachtig lang geweest. Het jasje paste haar goed, al had zijn dood haar diep getroffen. Ze voelde zich nog steeds emotioneel kwetsbaar, als een ruit met een barstje die bij de volgende harde schok uit elkaar zou vallen.

Na een wandeling van een halve kilometer duwde ze de deur open van wat ooit de kas van het landgoed was geweest. De geuren van turf, mul en rottende planten kwamen haar nog steeds tegemoet, al had hier in geen tijden iemand iets aan tuinieren gedaan. Ze liep langs glasscherven en losse planken die van het plafond waren gevallen. De zon wierp, zakkend naar de horizon van het Engelse land-

schap, schaduwen in alle richtingen. De kille wind, des te kouder nu hij door de smalle openingen in de ruiten en wanden gierde, bracht spinnenwebben aan het fladderen en ruiste door de vervallen restanten van dit hoveniersparadijs.

Reggie kwam bij de dubbele deur die schuin in de hoek van het gebouwtje was aangebracht. Ze stak de sleutel in het zware hangslot, deed de twee deuren open en trok aan de ketting van de kale gloeilamp. Het volgende moment werd de gang waarin ze terecht kwam, zwak verlicht. De geur van vochtige aarde die daar hing maakte haar een beetje misselijk. Ze liep over die aarde en ging zo'n vijftien stappen over een helling van twintig graden omlaag, tot de bodem van de tunnel vlak werd. Ze wist niet wie deze tunnel had gegraven of waarom, maar hij kwam nu goed van pas.

Ze kwam aan het eind van de gang, waar enkele matrassen tegen elkaar aan op hun kant waren gezet. Tegen een zijmuur van aangedrukte aarde stond een tafeltje, met daarop een stapel papier en een kleine ventilator die op batterijen draaide. Ze pakte het bovenste papier en maakte het met een klemmetje vast aan een koord dat tussen de twee zijwanden van de tunnel was gespannen. Naast de stapel lagen oorbeschermers en veiligheidsbrillen. Ze hing een oorbeschermer losjes om haar hals en zette de bril op.

Op het papier was het silhouet van een man te zien, met zwarte cirkels eromheen. Ze liep tien meter terug, draaide zich om en haalde haar pistool tevoorschijn. Ze keek eerst de lading na, zette toen de oorbeschermer op, nam haar favoriete schiethouding aan, mikte en schoot haar hele magazijn leeg. Omdat er in de tunnel maar heel weinig ventilatie was, drong de bittere kruittlucht meteen haar neusgaten binnen. Stukjes aarde die door het schot waren losgekomen vielen uit naden tussen de verweerde plafondplanken. Ze hoestte, sloeg met haar hand in de lucht om rook en stof te verdrijven en liep toen naar voren om te kijken hoe goed ze had geschoten. Onderweg bleef ze even staan om de ventilator aan te zetten. Het ding schommelde loom heen en weer, maar had veel tijd nodig om de lucht te zuiveren. Een eersteklas schietbaan was dit niet. Zeven van haar elf kogels hadden doel getroffen waar ze ze wilde hebben: in de romp. Ze zouden vitale organen hebben geraakt als het doelwit een echt persoon was geweest. Twee kogels hadden het hoofd geraakt, ook zoals haar bedoeling was. Een van de kogels was een millimeter buiten de dodelijke zone terechtgekomen. Het laatste schot was onaanvaardbaar ver naast gegaan.

Ze verving het doelwit door een nieuwe, herlaadde haar pistool en schoot opnieuw. Tien van de elf. Ze deed het nog een keer. Elf van de elf. Ze deed het opnieuw. Negen van de elf. Ondanks de ventilator hing er nu een dichte rook in de tunnel en voelden haar longen verstopt aan.

'Verdomme,' blafte ze. Ze hoestte en sloeg met haar hand door de troebele nevel. Reggie vond dat ze de laatste paar missers wel kon toeschrijven aan het feit

dat ze amper kon ademhalen en het verrekte doelwit bijna niet kon zien. Toen ze later door de tunnel terugliep, wenste ze dat ze een echte schietbaan hadden. De tunnel was echter de enige plaats waar het geluid van de schoten niet doordrong tot iemand die misschien de politie zou bellen. Stoffige oude geleerden werden niet geacht een voorliefde voor vuurwapens te hebben. Ze was verbaasd toen ze Whit bij de deur naar de kas zag staan.

‘Ik dacht wel dat je hier zou zijn. Hoe ging het schieten?’ vroeg hij.

‘Belabberd.’ Ze deed de twee deuren dicht en draaide ze op slot.

Hij leunde tegen een kast met glazen bovenkant die gebruikt was voor zaailingen. Het werd al kouder en zijn adem vormde wolkjes. ‘Nou, maak je niet druk. Als jij een wapen kiest, zal dat niet gauw een vuurwapen zijn. Je bent meer het type voor het mes of het kussen. Ik ben de man van het pistool.’

Ze ergerde zich aan zijn botheid. ‘Wat ben je soms toch irritant, Whit.’

‘Sorry, maar ik heb nog nooit iemand ontmoet die zo gespannen was als jij.’

‘Dan moet je wat meer onder de mensen komen. Ik ben tamelijk relaxed.’

‘Nou, wat denk je van die Fedir Kuchin?’

‘Ik denk dat we hem gauw genoeg in de Provence te zien krijgen.’

‘Het is nogal kort dag. Ik heb liever wat meer tijd om het voor te bereiden.’

Ze haalde haar schouders op. ‘Als je de professor zo hoort, komt dat stuk ongedierte niet vaak tevoorschijn. Dit is misschien onze enige kans.’

‘Je moet wel een heel goede dekmantel hebben. Die kerel heeft de middelen om grondig onderzoek te doen.’

‘Het is onze mensen altijd gelukt.’ Ze wachtte, want ze had het gevoel dat hij nog meer wilde zeggen.

‘Ik wil hier graag zelf aan meedoen,’ zei hij plotseling, en toen zweeg hij even, waarschijnlijk om te kijken hoe ze daarop reageerde. ‘Zou je misschien met de professor kunnen praten?’

Reggie stak haar pistool in de riemholster en veegde haar handen af aan een lap die ze van een werkbank had gepakt. ‘We hebben alleen nog maar een voorlopig plan. We zullen later wel zien.’

‘Je weet hoe Mallory denkt. Bij het kiezen van een speerpunt denkt hij altijd het eerst aan jou.’

‘Je hebt vaak genoeg in de voorhoede van missies gestaan, Whit,’ zei ze beslist.

‘Ja, voordat jij er was. Begrijp me niet verkeerd. Ik neem het jou niet kwalijk. Je bent verschrikkelijk goed in dit soort dingen, en omdat we het meestal op oude kerels hebben voorzien, ligt het voor de hand om met een jonge vrouw te werken, want dan zijn ze minder op hun hoede. Maar ik ben ook niet slecht. En ik heb me hier niet voor aangemeld om steeds de koffers te dragen. Ik hou ook wel van een beetje actie.’

Ze dacht daar even over na. ‘Ik zal er met de professor over praten. Kuchin is

geen nazi van in de negentig die zich in de luren laat leggen door een mooi gezichtje en een stukje blote dij, hè?’

Whit grijnsde. Hij kwam dichterbij haar toe en liet zijn blik over haar gaan. ‘Doe jezelf niet tekort, Reg. Die dingen werken bij de meeste mannen. Jong en oud.’

Ze glimlachte en gaf hem een tikje op zijn wang. ‘Bedankt voor het aanbod, maar hoepel op.’ Voordat hij nog een stap in haar richting kon doen, liep Reggie hem voorbij in de richting van het landhuis. Ze ging eerst nog ergens anders heen: de begraafplaats van het landgoed. Die bevond zich op respectabele afstand van het grote huis, achter een groepje berken en bijna helemaal omringd door een stevige taxushaag. In de loop van de tijd waren de grafstenen donker geworden, en het leek hier zelfs nog kouder, alsof de lijken die daar lagen op de een of andere manier hun kilte konden uitstralen tot boven het grondoppervlak. Ze bleef voor een graf staan en las de eeuwenoude tekst.

‘Laura R. Campion, geboren 1779, gestorven 1804. Een engel, naar de hemel gezonden.’ Reggie wist niet of zij zelf familie was van Laura R. Campion, en of de tweede voornaam van de vrouw Regina was. Laura was nog maar vijfentwintig geweest toen ze stierf, wat in die tijd niet zo ongewoon was. Misschien was ze in het kraambed gestorven, zoals veel vrouwen in die tijd. Toen Reggie op een ochtend al wandelend deze grafsteen had ontdekt, had ze de hele begraafplaats afgezocht naar nog meer Campions. Die waren er niet, al kwamen andere achternamen vaker voor. Ze had op internet en in de bibliotheek naar Laura R. Campion gezocht, maar niets gevonden. Er was een dichter geweest die Thomas Campion heette, geboren in vijftienhonderdzoveel, en in een van zijn bekendste werken werd verwezen naar een vrouw die Laura heette, maar voor zover Reggie kon zien, was er geen connectie.

Op de terugweg naar het huis dacht ze aan haar familie, of beter gezegd aan de familie die ze vroeger had. Voor zover ze wist, was ze als enige overgebleven. Haar familievoorgeschiedenis was een beetje ingewikkeld. Daardoor zat er een plek in haar binnenste die niets toeliet. Het was een dode plek. Telkens wanneer ze probeerde te doorgronden wat haar ertoe bracht overal in de wereld het kwaad te vervolgen, duwde die dode plek haar terug. Ze kreeg nooit duidelijkheid, kon nooit vrij ademhalen.

Nadat ze haar spullen uit het huis had gehaald, begon ze aan de terugrit naar Londen. Er zouden nog meer bijeenkomsten op Harrowsfield volgen. Briefings over informatie en achtergronden, tot in de kleinste details. Uiteindelijk zou er een plan ontstaan en zouden ze daaraan blijven schaven om alle mogelijke foutjes eruit te krijgen. En wanneer alle voorbereidingen voltooid waren, zou ze naar de Provence gaan en een moordaanslag plegen op het zoveelste monster. Daarin zou Regina Campion de troost moeten vinden die ze waarschijnlijk ooit zou krijgen.

Shaw was in Parijs, waar hij de hele dag druk bezig was geweest met voorbereidingen. Hij trok een broek die tot zijn knieën reikte en een wijd wit T-shirt aan en ging een eindje hardlopen langs de Seine. Hij kwam langs de Jardin des Tuileries, de Orangerie en het Grand Palais. Nadat hij door de Avenue de New York was gerend, nam hij een brug over de beroemde rivier die Parijs in tweeën deelde, en enkele minuten later rende hij onder de brede onderkant van de Eiffeltoren door. Hij vertraagde zijn pas, jogde door het groen en voerde het tempo toen weer op. Ten slotte kwam hij in de wijk Saint Germain op de linkeroever, waar zijn hotelletje was. Zelf gaf hij de voorkeur aan het naburige Quartier Latin als hij in de stad was, maar Frank had andere regelingen getroffen.

Hij nam een douche, trok andere kleren aan en ging naar een restaurant bij het Musée d'Orsay, waar hij met Frank had afgesproken. Ze zaten achter op het terras, dat van het trottoir werd gescheiden door rechthoekige bloembakken op hoge smeedijzeren poten. Voordat Frank wegging, gaf hij Shaw een papiertje.

‘Wat is dat?’

‘Een telefoonnummer.’

‘Van wie?’

‘Bel het nou maar.’

Frank zette zijn hoed op en liep weg. Shaw zag dat hij in de deuropening bleef staan om zo'n klein sigaartje aan te steken waar hij zo van hield, waarna hij snel in het voetgangersverkeer van de drukke straat verdween.

Shaw liep naar zijn hotel terug en probeerde in een beter humeur te komen door de magie van een van de bekoorlijkste steden ter wereld op zich in te laten werken, maar dat had een averechts effect. In een ziekenhuis in Parijs – waar hij voor zijn leven had gevochten nadat zijn arm er bijna af was gehakt door een neonazi – had hij van Anna's dood gehoord. Dat was kort nadat hij haar ten huwelijk had gevraagd en ze ja had gezegd. Ze was een begaafd talenkenner en had het ja-woord gezegd in verschillende talen. Shaw was zelfs naar een stadje in Duitsland gegaan, waar haar ouders woonden, en had haar vader formeel om de hand van zijn dochter gevraagd.

En toen was ze dood.

Shaw kwam langs de rivier. Hij stak hem over naar het eiland waarop de Notre Dame stond. Die was kortgeleden schoongemaakt; het vuil van eeuwen was met hogedrukspuiten verwijderd. Om de een of andere reden had Shaw de kathedraal mooier gevonden toen hij nog vuil was. Hij keek op zijn horloge. Het

was bijna negen uur en de kerk ging op doordeweekse dagen om kwart voor zeven dicht. Er liepen nog toeristen rond om foto's van het beroemde exterieur en zichzelf op de voorgrond te maken. Hij was niet erg religieus ingesteld en wist eigenlijk niet waarom hij daar was.

Om te bidden? Nou, dan had hij pech. God had blijkbaar een vrije avond. Shaw liep terug naar zijn hotel, deed de deur van zijn kamer open, ging aan een klein bureau zitten en haalde het papier tevoorschijn. Hij nam zijn mobiele telefoon en toetste het nummer in.

'Hallo?'

Shaw had die stem in geen maanden gehoord. Omdat hij er niet op voorbereid was, drukte hij op de knop om de verbinding te verbreken. *Wat ben je toch een rotzak, Frank.* Shaw had gedacht dat het telefoonnummer iets te maken had met de missie waaraan ze werkten. Maar dat was niet zo.

Het was de stem van Katie James.

Hij ging op het bed liggen en keek naar het lichtblauwe plafond.

Hun laatste dag met elkaar was niet precies zo verlopen als Shaw had gewild. Nou, misschien wel aangezien hij 's morgens in alle vroegte hun hotel in Zürich had verlaten, een pendelbus naar het vliegveld had genomen en met het eerste het beste toestel was vertrokken; eigenlijk had het hem niet kunnen schelen waar hij heen ging. Toen ze wakker was geworden, was ze naar beneden gegaan om met hem te ontbijten, zoals ze hadden afgesproken, en daarna was ze waarschijnlijk in alle staten geweest omdat hij niet kwam opdagen. Ze had geprobeerd hem te bellen, maar hij had haar niet teruggebeld. Hij had zelfs zijn nummer veranderd. Eigenlijk wist hij niet waarom hij dat allemaal had gedaan. Hij was nooit eerder voor iets of iemand op de vlucht gegaan, maar op een koude ochtend was hij in Zwitserland wakker geworden en had hij opeens geweten dat hij weer alleen moest zijn.

En dus was hij gevlucht.

Hij keek weer naar het stukje papier. Hij had haar op zijn minst een kans moeten geven hem de huid vol te schelden over wat hij had gedaan. Toch ging er een uur voorbij zonder dat hij iets deed.

Toen ging hij rechtop zitten en toetste het nummer in.

'Hallo, Shaw,' zei ze.

'Hoe wist je dat ik het was?'

'Je belde een uur geleden en hing toen op.'

'Dat kon je niet weten. Mijn nummerherkenning staat uit.'

'Toch wist ik dat jij het was.'

'Hoe dan, krijg je geen andere telefoontjes?'

'Niet op deze telefoon. Frank is de enige die ik dit nummer heb gegeven. Ik wilde dat hij het doorgaf aan jou.'

‘Oké,’ zei hij langzaam.

‘Ik wilde dat je me belde. Hoe gaat het met je?’

‘Heb je geen zin om tegen me te schreeuwen?’

‘Wat zou ik daarmee opschieten?’

Dat klonk niet als de Katie James die hij kende. Die was een en al emotie, had haar hart op de tong en ging helemaal op in haar werk als journaliste. Ze was impulsief, iets waaraan Shaw een hekel had en wat hij tegelijk geweldig aan haar vond, want het maakte haar zo heel anders dan hij zelf was. Of tenminste, dan hij zelf was zoals hij zichzelf zag. Het bleek dat hij bij haar tamelijk spontaan kon zijn.

Shaw stond op en liep naar het raam dat op de keistenen binnenplaats van het hotel uitkeek. De avond daalde onverbiddeijk neer over Parijs. ‘Het gaat goed met me. Hoe gaat het met jou?’

‘Ik werk weer freelance. Er zijn me een paar banen aangeboden, maar die vond ik niet interessant.’

‘Zeker een paar snertkrantjes?’

‘*The New York Times*. *Der Spiegel* in Duitsland. Zelfs *Rolling Stone*. Riooljournalistiek.’

‘Ik dacht dat je weer aan het spel wilde meedoen?’

‘Ik denk dat ik me vergiste. Hoe gaat het met Frank?’

‘Hetzelfde.’

‘Dus jij doet blijkbaar weer aan jóúw spel mee.’

‘Dat zou je kunnen zeggen,’ mompelde hij.

‘Waar ben je?’

‘Aan het werk.’

‘Ik ben voorlopig in San Francisco. Wanneer denk je dat je vrij bent van je werk?’

‘Dat weet ik niet.’

‘Weet je niet of je het volgende karwei overleeft of is het iets anders?’

Hij gaf geen antwoord.

‘Nou, als je ooit wilt praten, je hebt mijn nummer.’

‘Katie?’

‘Ja?’

Shaw hoorde dat ze een beetje vlugger ademhaalde.

‘Ik vond het fijn om je stem te horen.’

‘Pas goed op jezelf. En vergeet niet: je hoeft niet alles te doen wat Frank zegt.’

Ze verbrak de verbinding en Shaw gooide de telefoon op het bed.

Dominic zette zijn glas bier neer en tikte Reggie op haar arm.
‘Sorry, Dom, wat zei je?’ vroeg ze schaapachtig.
Ze zaten in een restaurant op enkele straten afstand van haar Londense kamer, en terwijl hij praatte, waren haar gedachten afgedwaald naar andere dingen.
‘Dat ik wist dat Whit met je heeft gepraat over wat er op komst is.’
‘Hij sprak me bij de schietbaan aan. Had hij jou verteld dat hij daarheen ging?’
‘Ik was zelfs degene die het hem aanraadde.’
‘Waarom mij? Hij had ook rechtstreeks naar de professor kunnen gaan.’
‘Whit en hij kunnen niet altijd goed met elkaar overweg.’
Reggie fronste haar wenkbrauwen. ‘Geldt dat niet voor ons allemaal? Het is de aard van het beestje.’
Ze nam een slok thee en speelde met een koekje op haar bord. Buiten was het koud en miezerig, met een felle wind die tegen het raam sloeg en blijkbaar zijn best deed binnen te komen. Tegenover hen sputterde een slecht onderhouden vuur in de beroete haard. Als het weer ook de hele zomer zo bleef, wist Reggie, zou de ene helft van alle Londenaren zelfmoord plegen en de andere helft dat serieus overwegen. Normaal gesproken zou een reis naar de warme, zonnige Provence een godsgeschenk zijn. Normaal gesproken.
‘Je weet dat hij bij Huber ook in de frontlinie wilde opereren, maar dat de professor daar bezwaar tegen had?’
Ze boog zich naar voren en dempte haar stem. ‘Dat was Huber. Dat was geen situatie om met knallende pistolen naar binnen te gaan. Die oude nazi wilde tietten en billen, geen lichtgeraakte Ier met tatoeages en een Glock.’
Dominic trok zijn wenkbrauwen op. ‘Heeft Whit tatoeages?’
Reggie slaakte een vermoeide zucht. ‘Hou op, Dom. Ik ben moe.’
‘Maar misschien kan Whit meedoen als we op Kuchin af gaan?’
‘Ik heb tegen Whit gezegd dat ik met Mallory zou praten en dat ga ik ook doen.’ Ze keek hem over haar kopje aan. ‘En jij? Welke rol wil jij spelen?’
Dominic haalde zijn schouders op. ‘Sinds die eerste bijeenkomst heb ik me in de Holodomor verdiept. Ik wil die schoft echt te grazen nemen.’
‘Laat je niet meeslepen door je emoties. Dan zie je de dingen niet scherp meer en maak je fouten.’
‘Hoe schakel je die dan uit? Hoe kun je die gevoelens tegenhouden?’
Ze boog zich nog dichter naar hem toe. Haar mooie ogen werden groot en haar

glimlach werd verleidelijk. ‘Dat zal ik je vertellen. Telkens wanneer Huber zijn hand op mijn kont legde, verbeelde ik me dat jij het was die me betastte, Dom. En dat hielp me erdoorheen.’ Ze nam een stukje van het koekje. Dominic knipperde met zijn ogen en keek verward. Zijn wangen waren opeens rood.

Reggie lachte. ‘Ik maak maar een grapje. Ik volg Whits advies op om niet zo zwaar op de hand te zijn. Serieus: als hij dat deed, raakte hij niet mij aan, maar betastte hij zijn Barbara, zijn Duitse bimbo. Ik moest die rol spelen om hem in te palmen. Stapje voor stapje. Het was maar een rol. Zo kwam ik erdoorheen. Als ik emotioneel was geworden en tegen hem was uitgevallen, was hij vrijuit gegaan. Dat is de beste motivatie om je nooit te laten gaan: dat ze dan winnen.’ Dominic dronk de rest van zijn bier. ‘Hoe was het?’

Ze keek hem kort aan. ‘Wat, toen hij zijn hand op mijn rok legde?’

‘Nee, ik bedoel, toen je... Je weet wel.’

‘Eerlijk gezegd dacht ik er eigenlijk niet bij na. Ik deed het gewoon.’

‘Ik heb het nog nooit hoeven doen. Ik vroeg het me alleen maar af.’

‘Als het zover is, moet je zelf zien hoe je het doet, Dom. Iedereen doet het anders, maar jij krijgt het voor elkaar. Daar twijfel ik niet aan.’

Hij zweeg enkele ogenblikken en zei toen zacht: ‘Die andere nazi-jagers droegen ze over aan de politie, en toen stonden ze terecht. Waarom doen wij het niet op die manier?’

Reggie boog zich naar voren en zei bijna fluisterend: ‘Dat zijn alleen de gevallen waarover je in de kranten leest. En denk je nou echt dat er geen groepen zijn die de Duitsers rechtstreeks aan de Israëliërs overdroegen? En denk je dat die Joden hun een rechtszitting gunden? En de mensen verliezen hun belangstelling. De Amerikanen hebben op hun ministerie van Justitie een afdeling die aan de nazi’s is gewijd. Ze hebben het mes in de financiering en het personeel gezet omdat iedereen denkt dat de oude handlangers van Hitler voor het merendeel dood zijn. Alsof dat verrekte Derde Rijk het monopolie op het kwaad had. Ik heb in Afrika, Azië en Oost-Europa genocide gezien die elk voorstellingsvermogen te boven gaat. Het kwaad houdt zich niet aan geografische grenzen. Iedereen die er anders over denkt, is krankzinnig.’

Na enkele ogenblikken van stilte veranderde Dominic van onderwerp: ‘Nou, hoe denk jij dat het plan zich ontwikkelt?’

Ze keek hem streng aan. ‘Daar wil ik niet in het openbaar over praten.’

‘Ik ga vanavond naar Harrowsfield.’

Reggie ontspande. ‘Ik ook. De professor wil vroeg beginnen. En het stel in de kamer boven mij neukt zich elk uur een ongeluk. Ik hoor niets anders dan “O god, o god, ja, doe het!” Ik zet mijn radio zo hard mogelijk, maar evengoed word ik er gek van. Zullen we er samen heen rijden?’

‘Nee, ik ga op de motor.’

‘Je bedoelt je crotch rocket?’ zei ze schamper.

‘Wat? O, je hebt het met Whit niet alleen over missies gehad.’

‘Is het niet te regenachtig om er met je tweewieler op uit te gaan?’

‘Op een avond als deze?’

‘Ik heb een motorpak dat op zulk weer berekend is.’ Met enige weemoed voegde hij eraan toe: ‘Ik ben liever in Harrowsfield dan bij mij thuis in Richmond.’

‘Ik kan daar tenminste een nacht goed slapen.’

‘Dan zie ik je daar wel. Ik moet eerst tanken. Rij voorzichtig.’

Toen ze opstonden om weg te gaan, legde ze haar hand op zijn schouder. ‘Dom, als het zover is, moet je er vooral aan denken dat er eindelijk gerechtigheid geschiedt. Dat is alles. Het komt goed. Echt waar.’